

ÅSIKTSTORG 2: KOMMUNIKATION + HANDLINGSPROGRAMMET

MOTION 3

Motto för Svenska Freds och Skiljedomsföreningen

Sammanfattning

Det skall råda FRED på och med Jorden

Bakgrund/Problem

Det finns ingen Motto för Svenska Freds och Skiljedomsföreningen.

Förslag

”Det skall Råda FRED på och med Jorden” skall finnas i media för vår förening.

Resurser

Tryckning av flygblad med texten ” Det skall råda FRED på och med Jorden” och texten skall finnas med på i uttalande och dokument.

Förslag till beslut

”Det skall råda FRED på och med Jorden” skall gälla som Motto för Svenska Freds och Skiljedomsföreningen.

Med argumentet ”FRED medJorden” får vi också med miljörelsen.

Bilaga: exempel på skylt: Se bilaga.

Goteborgs lokalförening har ställt sig bakom motionen på medlemsmöte 20260204

DET SKALL RÅDA

FRED

PÅ OCH MED JORDEN

Motionär

BrorInge Helmfridsson

CENTRALSTYRELSENS SVAR PÅ MOTION nr 3

Motionen föreslår att Svenska Freds och Skiljedomsföreningen antar mottot ”*Det skall råda FRED på och med Jorden*” och att formuleringen används i föreningens kommunikation, exempelvis i uttalanden och tryckt material. Motionen menar också att formuleringen kan bidra till att tydliggöra kopplingen mellan fredsfrågor och miljöfrågor.

Centralstyrelsen delar motionens uppfattning att fred också hänger samman med omsorgen om vår planet. Samtidigt bedömer centralstyrelsen att det inte är nödvändigt att kongressen antar ett särskilt motto för organisationen.

Centralstyrelsens motivering till sitt förslag till beslut

Svenska Freds vision är hållbar fred i världen, och klimat- och miljöperspektiv är en viktig del av detta arbete. Sambandet mellan fred, klimat och miljö uppmärksammas redan i Svenska Freds verksamhet.

Svenska Freds har bland annat tagit fram rapporten *Frikortet* om försvarets klimatpåverkan och driver frågor genom Arbetsgruppen för fred och rättvis klimatomställning. Vi samarbetar med internationella miljö- och klimatorganisationer för att lyfta frågor om militärens klimatpåverkan och kopplingen mellan klimatförändringar och konflikter, inklusive i relation till Nato och DCA-avtalet. Svenska Freds avser att fortsätta synliggöra försvarets klimatpåverkan och samarbeta med aktörer som Fridays for Future och Greenpeace. Klimatkrisens konsekvenser bidrar till fler konflikter och kamp om resurser, och både klimatförändringar och förlusten av biologisk mångfald utgör allvarliga säkerhetshot. Vi arbetar för en omställning av svensk säkerhetspolitik där fokus flyttas från militärt försvar till mänsklig säkerhet, där klimatsäkerhet är en central del.

Centralstyrelsen bedömer dock att det inte är nödvändigt eller lämpligt att fastställa ett särskilt motto genom kongressbeslut. Föreningen har redan i sina stadgar en tydligt formulerad vision och ett uppdrag som vägleder Svenska Freds arbete och kommunikation. Visionen om hållbar fred i världen, tillsammans med idé- och handlingsprogram, utgör grunden för organisationens budskap.

Att fastställa ett formellt motto riskerar dessutom att begränsa organisationens möjligheter att anpassa sin kommunikation till olika sammanhang och målgrupper. Centralstyrelsen menar därför att inspirerande formuleringar och budskap lämpligen utvecklas inom ramen för organisationens löpande kommunikationsarbete.

På Malmö fredssvecka användes rubriken Fred med klimaträttvisa som en rubrik för ett angeläget seminarium. Gotlands freds valde Militarisering och klimat till sitt event. Det måste få finnas en bredd på val av slagord. Med det sagt är det centralt att koppla ihop dessa delar och centralstyrelsen anser att Svenska Freds i de sammanhang det anses kommunikativt lämpligt använder slagorden Det ska råda Fred med och på Jorden.

Centralstyrelsen ser mycket positivt på formuleringar och initiativ som lyfter sambandet mellan fred, klimat och miljö i organisationens kommunikation. Sådana perspektiv kan fortsatt utvecklas inom ramen för Svenska Freds opinionsbildning och i samarbete med andra organisationer.

Centralstyrelsens förslag till beslut

- att avslå motionen till förmån för mer frihet i kommunikationen men fortsatt arbeta med temat fred och klimat/fred på och med jorden.

MOTION 8

Sluta använda Facebook och andra META relaterade appar samt annan amerikansk software

Sammanfattning

Motionären föreslår att Svenska Freds ska sluta använda Facebook och i förekommande fall andra META appar, för att sprida information om sin verksamhet. Genom att ta reda på bakgrunden av ägarens/ägarnas inställningar till fred och andra värden som Svenska Freds har som sin policy blir föreningen mera trovärdig i sina ansträngningar för fred.

Bakgrund/Problem

Trots att det finns medlemmar som har genomskådat META och dess delägare Mark Zuckerberg och/eller inte resp. inte längre använder Facebook publicerar Svenska Freds flitig på denna plattform. Det hänvisas i kalendarier på hemsidan att "Vi lägger upp flera av våra event på vår Facebook Sida". Det handlar inte längre om att METAs delägare Mark Zuckerberg har blivit rik på att sälja personliga data av användarna. Det handlar inte om att han numera bara äger 13% av META och blivit ännu rikare genom att sälja aktier (se NyTeknik www.nyteknik.se/ekonomi). Nej, det handlar istället om att han sedan över ett år tillåter "free speech" på sina plattformar och därmed allting är tillåtet. Med allting menas kommentarer och inlägg som går tvärtemot vår uppförandekod. Inte nog med det, sedan det amerikanska valet i 2024 står han på Trumps sida. (Newsweek – www.newsweek.com: How Mark Zuckerberg, Once a Trump Foe, Changed His Tune on President-Elect, publicerad 07 jan 2025 kl. 01:57 pm EST, uppdaterad samma dag kl. 02:49 pm EST och Mark Zuckerberg väljer att slicka Trumps röv – Aftonbladet <https://www.aftonbladet.se/kultur/a/73QJ83/mark-zuckerberg-smorar-for-donald-trump>, torsdag, den 22 jan 2026). Tvärt emot att Trump låtsas att försöka mäkla fred leverera USA t.ex. krigsvapen till Israel, låter bomba andra länder, invaderar Venezuela och tillfångatar dess president och hustru, utvisar flyktingar från USA på ett mycket brutalt sätt osv. Amerika har fört många krig och deras miljärdärer har hjälpt till med det.

Det finns, om än få, plattformar, som inte är amerikanska vinstmaskiner. En t.ex. är bluesky, som använder open source. En annan är Mastodon (social m.m.). Mastodon drivs efter EU-rätt, d.v.s. GDPR är tillämplad, den är allmännyttig och även open source.

Förslag

Svenska Freds behöver göra sig oavhängig från amerikanska företag, som inte ens respekterar de mänskliga rättigheterna och tillåter krigsförhållande respektiva finansierar krig, åtminstone till viss del. Detta kan ske genom att byta till annan software respektive andra appar.

Resurser

Självklart medför varje förändring en del resurser för dess genomförande. När det gäller att byta från att använda Facebook till att använda bluesky behövs dock inga extra resurser eftersom det redan finns ett konto från Svenska Freds. De största resurser kommer att gå åt för att undersöka om också Mastodon är ett alternativt. När det gäller open source software istället för Microsoft är Linux en välbekant möjlighet som används sedan årtal även av företag. För att göra sig oavhängig från Google i smartphones kan man så småningom gå över till miljövänliga Fairphone, som nu också ha en open source android. Om man hittar en entusiastisk softwarespecialist som adjungerad styrelsemedlem tar även detta inga stora resurser. Jag vill här avslutningsvis påpeka att vi har mycket att förlora, nämligen vår trovärdighet, genom att fortsätta använda META osv., men allt att vinna.

Förslag till beslut

Svenska Freds kongress 2026 föreslås besluta:

- att Svenska Freds slutar att använda Facebook och andra META produkter
- att Svenska Freds använder sitt konto på bluesky för att sprida information om föreningen och föreningens verksamhet förutom hemsidan.
- att Svenska Freds undersöker om föreningen kan ha nytta av att använda Mastodon samt vilken av Mastodon serverna uppfyller bäst föreningens behov.
- att Svenska Freds så småningom slutar att använda annan amerikansk software för föreningen
- att Svenska Freds börja använda open source software så fort som möjligt och så långt som möjligt

Motionär

Dorothee Hildebrandt, Medlem i Svenska Freds

CENTRALSTYRELSENS SVAR PÅ MOTION nr. 8

Styrelsen tackar för ett engagerat förslag som lyfter viktiga frågor om trovärdighet, digitalt oberoende och etiska aspekter på teknikanvändning. Vi uppskattar motionens initiativ och de konkreta idéer som föreslås för hur Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen kan kommunicera sina budskap på ett ansvarsfullt sätt.

Motionen föreslår att Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen ska sluta använda Meta Platforms tjänster, särskilt Facebook, för att sprida information om organisationens verksamhet. Enligt motionen riskerar användningen av dessa plattformar att skada organisationens trovärdighet, bland annat på grund av plattformarnas hantering av innehåll, datainsamling och ägarnas politiska ställningstaganden. Motionen föreslår istället att organisationen använder alternativa plattformar som Bluesky och undersöker möjligheten att använda Mastodon samt på sikt övergår till mer öppen och icke-amerikansk programvara, exempelvis open source-lösningar. Syftet är att göra organisationen mer oberoende av stora teknikföretag och bättre i linje med sina värderingar.

Centralstyrelsens motivering till sitt förslag till beslut Centralstyrelsen delar motionens frustration över USA:s agerande. Vi delar också motionens frustration över dessa plattformars utveckling och bidrag och stöd till konflikter, krig och hotfulla debattklimat och deras ägares ståndpunkter.

Vi håller med om att utvecklingen av sociala medier som Facebook och Instagram har blivit problematiska ur flera aspekter. När X (tidigare Twitter) började på samma resa ändrade Svenska Freds sitt användande av plattformen efter att kansliet bedömt att det inte längre var en plattform där en relevant debatt hölls och en viktig målgrupp fanns.

I nuläget gör vi inte samma bedömning av Facebook, eller Meta i övrigt. Dessutom skulle ett abrupt avhopp innebära betydande konsekvenser för föreningens genomslag och resultat, både när det kommer till opinionsbildning, kunskapsspridning och engagemang och rekrytering av nya medlemmar och privat insamling. Det skulle i dagsläget orsaka betydande skada för föreningen att lämna Meta.

Enligt rapporten *Svenskarna och internet 2025* använder 85% sociala medier varje dag, 49% använder Facebook varje dag och 59% minst en gång i veckan, för Instagram är motsvarande siffror 47 respektive 55%. I jämförelse används Bluesky av 0% varje dag och 1% varje vecka. Mastodon Social tas inte upp i studien.

Vi som förening är beroende av att kunna nå ut och samtala med en bred grupp av allmänheten för att få genomslag för våra frågor. Vi satsar också kontinuerligt på att stärka våra egna kanaler och innehåll, samtidigt som vi har konton på Bluesky och Mastodon, och planerar successivt att öka vår närvaro på dessa alternativa plattformar i linje med motionens intentioner om plattformarna fortsätter att växa och användas. Vi arbetar aktivt med frågor om digitalt oberoende och etisk kommunikation. Föreningens nyhetsbrev når över 30 000 personer, vår hemsida är välbesökt och vår tidning *Pax* fungerar som en helt självständig plattform. Vi kommunicerar via sms, mejl och postalt. Men vår kommunikation i sociala medier får ofta spridning utanför den plattform det publiceras. Inte bara i våra egna kanaler, utan även i andras. Vi ser ofta exempel på hur våra formuleringar och vårt material sprids till andra kanaler via sociala medier.

När det gäller användandet av amerikansk software så instämmer vi i motionens ifrågasättande av beroende. Centralstyrelsen anser att mjukvara som används även bör bedömas utifrån etiska aspekter, oavsett vilket land produkten skapats i. I dagsläget använder vi till exempel Microsoft (Windows och flera produkter som Excel, Word), Google (mejlhantering samt drive), Adobe (inDesign, Photoshop, pdf-reader), Salesforce (Medlemsregister och med Marketing Cloud för all epost och sms-kommunikation). I stort sett hela Svenska Freds verksamhet använder dessa produkter.

Det finns inte open source-lösningar som kan ersätta alla funktioner som verksamheten har idag. Att byta CRM-system är en väldigt kostsam och resurskrävande process som vi relativt nyligen gjort. Bara kostnaden för att göra ett systembyte är flera hundra tusen kronor för implementering, exkluderat kostnad för personal.

Centralstyrelsen anser samtidigt att frågan är angelägen och föranleder utvecklingen av en tydlig IT-policy. Genom denna kan vi systematiskt följa utvecklingen, analysera alternativa plattformar och open source-lösningar samt göra bedömningar när det är dags att lämna en plattform eller gå över till en lösning som inte innebär software från företag och länder som inte är i linje med föreningens värdegrund. (Ändrat)

Centralstyrelsens förslag till beslut

- att avslå motionen till förmån för att ta fram en tydlig IT-policy
- att uppdra åt styrelsen att i samråd med andra civilsamhällesorganisationer undersöka vilka alternativa IT- och AI-lösningar som behövs för att hantera de etiska frågorna som lyfts fram i motionen.

MOTION 13

Tre tydliga paroller

Svenska Freds idéprogram bör kunna uttryckas tydligt och enkelt för att alla medlemmar och tänkbara medlemmar snabbt ska kunna förstå organisationens huvudfrågor.

Antalet medlemmar i Svenska Freds har ökat stadigt de senaste åren. För att locka ytterligare medlemmar och för att underlätta för medlemmar att inför sig själv och andra kunna sammanfatta vad Svenska Freds står för, bör idéprogrammet tydligt uttryckas i tre paroller som kortfattat och pedagogiskt visar på inriktningen. Bakom varje paroll finns en rad underfrågor som utvecklas i både idéprogram och handlingsprogram. Till exempel finns i den föreslagna parollen "Hållbar fred" frågor som rör demokrati, mänsklig säkerhet, mänskliga rättigheter och miljöfrågor.

Parollerna kan användas i informationsmaterial och även ses som en typ av miniplattform för att diskutera samarbete med andra organisationer.

Förslag till beslut

Svenska Freds kongress 2026 föreslås besluta:

- att Svenska Freds idéprogram i lämpliga sammanhang ska uttryckas genom de tre parollerna

Hållbar fred

Militär nedrustning

Fredlig konflikthantering

Motionär

Christer Nordmark, Svenska Freds Kronoberg

CENTRALSTYRELSENS SVAR PÅ MOTION nr. 13

Centralstyrelsen vill tacka för förslaget att tydliggöra Svenska Freds- och Skiljedomsföreningens idéprogram genom tre korta paroller. Förslaget kan göra det lättare för både medlemmar och nya intresserade att snabbt förstå organisationens viktigaste frågor och använda dem i kommunikation och samarbete.

Centralstyrelsens motivering till sitt förslag till beslut

Svenska Freds har under en lång process tagit fram ett nytt idéprogram, där bland annat rubrikerna Hållbar fred och mänsklig säkerhet, Nedrustning och Aktiv fredlig konflikthantering finns med. Det idéprogrammet röstades igenom med andragångsbeslut på kongressen 2024, samtidigt som det fattades beslut om ett bearbetat liknande idéprogram på samma kongress, vilket kommer upp för andragångsbeslut på kongressen 2026. De paroller som motionären föreslår används därmed redan och är en bärande del av Svenska Freds arbete, i allt vi gör.

Behovet av att kommunicera tydligt och samordnat har lett till att en budskapsplattform tagits fram och blivit klar inför kongressen. Ambitionen är att den ska genomsyra hela organisationen och fungera som ett gemensamt stöd för såväl ordföranden som lokalt aktiva och i tryckt material. Styrelsen bedömer att detta arbete ligger väl i linje med motionärens förslag.

Centralstyrelsens förslag till beslut

- att anse motionen besvarad.

MOTION 15

Lex Machado – Ett interndokument med riktlinjer om kommentarer kring fredspristagare

Sammanfattning

Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen bör formulera ett interndokument som ger någon form av riktlinje kring officiella uttalanden, mot bakgrund av de erfarenheterna i samband med utnämningen av María Corina Machado som fjolårets mottagare av Nobels fredspris. Detta förslag bör ses som en förtroendeskapande åtgärd.

Bakgrund/Problem

Den 10 oktober 2025 meddelade den norska Nobelkommitténs ordförande [Jørgen Watne Frydnes](#) att årets mottagare av Nobels fredspris var María Corina Machado. Valet av prismottagare var något av en skräll och till en början var reaktionen positiv hos många föreningar, inklusive Svenska Freds. Machado presenterades som en demokratiaktivist och förkämpe mot förtryck. När det uppdagades att Machado var en råbarkad och konfrontativ oppositionspolitiker som tillhör samma ideologiska hemvist som bland annat Jair Bolsonaro och Javier Milei, samt förespråkar våldslegitimerande strategier, uppstod en krock mellan vad man trodde utmärkelsen stod för och vad mottagaren faktiskt representerar. Denna krock kom att blottlägga större problem: dels att man alltid förväntas ha en färdig analys i alla situationer, dels när etiketter ersätter politisk analys. Just valet av Machado var ett tydligt brott mot Nobels testamente, eftersom hon inte på något sätt verkat för "folkens förbrödande", minskning av arméer eller främjande av fredskongresser.

När Svenska Freds i sin externa kommunikation först hyllade valet av Machado reagerade medlemmar och sympatisörer med bestörtning. Alla kan begå misstag, och Svenska Freds- och Skiljedomsföreningens kommunikationsavdelning ågerade föredömligt med att erkänna att man hade gjort en felbedömning. Jag är dock övertygad om att kongressen behöver vidta ytterligare en åtgärd i form av ett policydokument kring när Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen uttalar sig i olika frågor. När man först offentligt hyllar någon och sedan måste backa riskerar det att signalera att man är okunnig eller opportunistisk, och för den delen legitimerar en politisk linje man inte ställer sig bakom. För att ta Venezuela som exempel: Situationen i Venezuela är mycket komplex, med ansvar på flera sidor. Att då lyfta fram en enskild oppositionsfigur som symbol för "det goda" försvåras nyanserade analyser av konflikternas orsaker och därmed möjliga fredliga lösningar. Organisatoriskt riskerar man också att underminera organisationens neutralitet, när man vid första anblick hyllar en så ideologisk profil som Machado.

Förslag

Förbundsstyrelsen bör forma riktlinjer kring sin externa kommunikation (eller om det redan finns någon befintlig, uppdatera den), när det gäller konflikter i regionen man har lite kunskap om. Det handlar om tydlighet, stringens och professionalitet, samt skydd av organisationens trovärdighet och varumärke.

Resurser

Det finns kompetens tillgänglig vid kansliet

Förslag till beslut

Svenska Freds kongress 2026 föreslås besluta:

- Att ge styrelsen i uppdrag att ta fram ett internt policydokument vars funktion är att ge stöd för medial guidning inför framtida kommentarer kring fredspristagare och konflikter i världen, i enlighet med motionens intentioner.

Motionär: Filip Hallbäck

CENTRALSTYRELSENS SVAR PÅ MOTION nr. 15

Centralstyrelsen tackar för motionen som uppmärksammar behovet av riktlinjer för Svenska Freds uttalanden kring fredspristagare, utifrån erfarenheten med María Corina Machado. Motionen syftar till att skydda organisationens trovärdighet och undvika att felbedömningar upprepas. Centralstyrelsen föreslås ta fram ett internt policydokument som ger vägledning för medial kommunikation och uttalanden kring fredspristagare och komplexa konflikter. Kongressen föreslås besluta att ge styrelsen i uppdrag att ta fram dokumentet enligt motionens intentioner.

Centralstyrelsens motivering till sitt förslag till beslut

Centralstyrelsen instämmer i att trovärdig, tydlig och professionell kommunikation är av största vikt för föreningen och för att upprätthålla förtroendet både internt och externt.

Centralstyrelsen vill betona att Svenska Freds har ett etablerat styrdokument som reglerar kommunikation och representation av organisationen i olika sammanhang. Svenska Freds uppförandekod beskriver hur personer som företräder organisationen ska agera när de kommunicerar i Svenska Freds namn, inklusive ansvar för att korrekt representera föreningens ståndpunkter och att säkerställa att uttalanden ligger i linje med föreningens idéprogram och vision om hållbar fred. Samt en strategi för extern kommunikation som på sätt och vis premierar snabbhet. En media-krisplan finns också eftersom många oförutsägbara händelser kan uppstå och många följer vårt arbete nära. Dessa styrdokument kompletteras av grafiska och kommunikationsrelaterade riktlinjer som anger hur organisationens budskap ska formuleras och presenteras för att säkerställa en enhetlig och konsekvent kommunikation i alla kanaler. Centralstyrelsen delar dock inte motionärens bild av att vi gjort någon hyllning till fredspristagaren 2025s person, utan fokuset i pressmeddelandet låg på att det generellt är bra av nobelkomitén att "lyfta demokratins försvar och betydelse för hållbar fred". Ordföranden uttalade

sig inte heller positivt i media, till skillnad från andra civilsamhälles organisationer som FN-förbundet och Civil Rights Defenders utan har delat sin bild i krönikan; Därför släcktes facklorna för nobelpristagare Maria Corina Machado i [Dala-Demokraten](#).

Mot bakgrund av detta anser centralstyrelsen att motionens intentioner redan är tillgodosedda genom befintlig kommunikationspolicy/uppförandekod och tillhörande riktlinjer, som löpande revideras och tillämpas i organisationens arbete. Däremot ser centralstyrelsen kontinuerligt behov av att utveckla och förtydliga våra interna rutiner och välkomnar dialog om hur dessa ska fortsätta att stärka föreningens kommunikation och hantering av komplexa, snabbt föränderliga situationer. Med hänsyn till ovanstående föreslår styrelsen därför att kongressen anser motionen besvarad.

Centralstyrelsens förslag till beslut

- att anse motionen besvarad

FÖRSLAG HANDLINGSPROGRAM 2026-2030

1.0 VISION OCH UPPDRAG

Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen är en partipolitiskt och religiöst obunden ideell förening som verkar för hållbar fred, mänsklig säkerhet och global nedrustning. Vi är övertygade om att konflikter kan lösas utan våld och att krig kan förebyggas. Därför arbetar vi för att förebyggande insatser som främjar fred och mänsklig säkerhet ska prioriteras och finansieras. Svenska Freds vision är hållbar fred i världen.

Handlingsprogrammet utgår från och får inte strida mot Svenska Freds stadgar och idéprogram, där föreningens idé och syfte finns formulerat. Handlingsprogrammet är ett styrdokument som konkretiserar och prioriterar de kommande fyra årens arbete inom Svenska Freds och omfattar också dess lokalföreningar och fredsgrupper.

2.0 SÅ ARBETAR SVENSKA FREDS

Svenska Freds verkar genom riksorganisation, lokalföreningar, grupper, nätverk samt enskilda medlemmar i samverkan. Vi tar fram fakta, sprider kunskap, bildar opinion samt påverkar beslutsfattare och makthavare. Med stöd av våra analyser och argument verkar vi för att förändra normer, attityder och politik.

Svenska Freds är del av den globala fredsrörelsen och arbetar tillsammans med andra freds- och civilsamhällesorganisationer. Det internationella arbetet fokuserar på att bedriva påverkansarbete som del av kampanjer och nätverk, såsom exempelvis European Network Against Arms Trade (ENAAT), International Campaign to Abolish Nuclear Weapons (ICAN), Campaign to Stop Killer Robots, International Peace Bureau (IPB) och War Resisters International. Nationellt arbetar vi i breda koalitioner, både med andra fredsorganisationer och med organisationer vars frågor överlappar våra, såsom exempelvis klimat, jämlikhet och mänskliga rättigheter. På så sätt kan vi bidra till global förändring samt ta stöd i det gemensamma arbetet för att påverka i en svensk kontext.

3. VERKSAMHETSOMRÅDEN

Svenska Freds är en påverkans- och kampanjorganisation med tre övergripande

verksamhetsområden. Vi verkar för svensk och global **nedrustning**, framför allt genom arbete mot den svenska vapenexporten och för en aktiv svensk nedrustningspolitik. Därtill verkar vi för **hållbar fred och säkerhet** genom att driva på för en säkerhetspolitik som utgår från mänsklig säkerhet, där ickevåldsliga och förebyggande metoder prioriteras för en hållbar fred. Svenska Freds arbetar också för människors **engagemang för fred**, genom att vara en stark, inkluderande rörelse med stor kapacitet och resurser som skapar förändring.

3.1 NEDRUSTNING

Militarisering, upprustning och vapenhandel är allvarliga hot mot arbetet för fred, mänskliga rättigheter, demokrati och hållbar utveckling. Nedrustning är ett nödvändigt verktyg för hållbar fred och Svenska Freds verkar därför för att avveckla den svenska och internationella vapenhandeln.

Sverige är en fortsatt stor aktör inom den globala vapenhandeln. Trots att ett skärpt regelverk trädde i kraft 2018, där bland annat ett demokratikriterium infördes, fortsätter exporten till icke-demokratier och utvecklingsländer, länder i krig och länder med omfattande kränkningar av mänskliga rättigheter. En pågående upprustning, både i Sverige och resten av världen, har, som reaktion på ökade spänningar och krig, accelererat sedan Rysslands invasion i Ukraina. Det innebär kraftigt ökade ordrar till den svenska vapenindustrin. Sveriges Natomedlemskap riskerar att leda till ökad export och kommer med ytterligare försvars- och säkerhetspolitiska drivkrafter att godkänna vapenaffärer. Svenska Freds arbetar både för ett stopp av den svenska vapenexporten. Den ökande svenska vapenimporten saknar i dag ett tydligt regelverk. Svenska Freds verkar därför för att importen ska regleras vilket skulle möjliggöra ökad insyn och granskning. Vi arbetar för att öka kunskapen om vapenexportens roll i krig och väpnad konflikt och om den militarisering och upprustning som driver vapenexporten, för att skapa den opinion som krävs för förändring. Svenska Freds verkar för att synliggöra målkonflikten mellan vapenexporten och svenska ambitioner och åtaganden kring demokrati, mänskliga rättigheter och hållbarhet, såsom exempelvis Agenda 2030 och Arms Trade Treaty (ATT). Att använda vapenexport som utrikespolitiskt verktyg för att stödja en sida i en väpnad konflikt underminerar Sveriges möjlighet att verka för medling och diplomatiska lösningar.

I en tid när kärnvapenhotet är mer påtagligt än på länge och en retorik om kärnvapens "nödvändighet" mer och mer normaliseras arbetar Svenska Freds för en kärnvapenfri värld.

Sverige har ännu inte ratificerat den FN-konvention om förbud mot kärnvapen som trädde i kraft 2021, trots ett stort folkligt stöd för ett förbud. Tidigare internationella förbud mot klustervapen och personminor har visat vilken normförändring sådana avtal kan innebära.

Svenska Freds arbetar för en aktiv svensk nedrustningspolitik och för att Sverige ska gå med i FN:s konvention om förbud mot kärnvapen. Vi verkar för avveckling av befintliga kärnvapenarsenaler samt för att utveckling av nya kärnvapen upphör.

Som ett led i detta verkar vi för införandet av en lag mot kärnvapen på svenskt territorium och för att Sverige måste stå utanför alla samtal och eventuella

samarbeten gällande europeiska, nordiska, svenska eller franska kärnvapen.

Helt autonoma vapensystem kännetecknas av att de använder dödligt våld och styrs utan mänsklig kontroll. Många forskare varnar för riskerna med att inte reglera utvecklingen av AI i tid. Svenska Freds verkar för ett rättsligt bindande internationellt förbud mot helt autonoma vapensystem, så kallade mördarrobotar.

Ottawa-avtalet från 1997 förbjuder personminor och infördes för att minska antalet civila offer. Finland, Polen, Estland, Lettland och Litauen valde nyligen att lämna avtalet. I Sverige har flera riksdagspartier förespråkade att Sverige gör samma sak med hänvisning till Nato-samarbete och militär samverkan.

Svenska Freds har sedan 1990-talet varit del av den Internationella Kampanjen mot Landminor (ICBL) och var drivande för att Sverige skulle gå med i förbudet. Vi behöver nu återigen ta en aktiv roll för att säkerställa att Sverige förblir en del av Ottawakonventionen.

NEDRUSTNING - LÅNGSIKTIGT MÅL

Global nedrustning.

Vi arbetar för

- att det svenska regelverket för export av krigsmateriel tolkas strikt så att svensk vapenexport upphör till icke-demokratier, till länder där mänskliga rättigheter systematiskt kränks, till utvecklingsländer och till länder i, eller som riskerar att hamna i, väpnad konflikt. Samt kräva reglering även av svensk vapenimport.
- att transparensen ökar i svensk och europeisk vapenhandel.
- att Sverige driver en aktiv nedrustningspolitik och stiftar en lag mot kärnvapen på svenskt territorium, avstår från dialog eller samarbete med Frankrike angående deras kärnvapen och ansluter sig till FN:s konvention om förbud mot kärnvapen.
- Verkar för ett förbud mot helt autonoma vapen och att Sverige förblir en del av det internationella förbudet mot antipersonella minor.

3.2 HÅLLBAR FRED OCH SÄKERHET

Under de senaste åren har det skett en kraftig svängning av försvars- och säkerhetspolitiken, mot nationell säkerhet, militär upprustning och avskräckning. I och med Rysslands anfallskrig i Ukraina har denna utveckling kraftigt accelererat. I Sverige har alla riksdagspartier en mer försvarsvänlig hållning och det har fattats upprepade beslut om att höja försvarsanslagen till historiskt höga nivåer. Internationellt har samma upprustningstrend bland annat lett till ett allt mer militariserat EU. Svenska Freds förespråkar ökat internationellt och multilateralt samarbete med konfliktförebyggande, diplomati och fredlig konflikthantering som centrala verktyg och motsätter sig utvecklingen av militariserade eller odemokratiska samarbetsorganisationer.

Rysslands invasion av Ukraina ledde till en hastig helomvändning av den svenska säkerhetspolitiska linjen och till en ansökan om att Sverige skulle gå med i Nato. Svenska Freds vidhåller att Sverige ska vara en röst för fred, nedrustning och diplomati och stå utanför militäralliansen Nato.

Att Sverige nu ingår i en militärallians som inkluderar odemokratiska stater och som vilar på kärnvapen, gör inte Sverige säkrare utan bidrar till ökad osäkerhet, upprustning och polarisering både här och i världen. Att värna om demokratin, folkrätten, mänskliga rättigheter och nedrustning är grundvärden i svensk utrikes- och säkerhetspolitik. Grundvärden som alla riskerar att urholkas i och med ett svenskt Natomedlemskap. Svenska Freds motsätter sig också det militära samarbetsavtalet med USA, det så kallade DCA-avtalet (Defence Cooperation Agreement).

Antalet unga som genomgår värnplikt ska öka dramatiskt de kommande åren. Värnplikten bidrar till en diskurs som underordnar mänsklig säkerhet till förmån för territoriell säkerhet. Den upprätthåller idéer om att våld är en del av lösningen, inte problemet och Svenska Freds vill att värnplikten avskaffas.

Potentiella framtida militära hot tillåts överskugga andra hot, samhällsutmaningar och kriser som vi står inför i nuläget och tar på så vis utrymme och resurser från de insatser som krävs för ett samhälle med mänsklig säkerhet i fokus. Svenska Freds arbetar för att nyansera den säkerhetspolitiska debatten och för att hållbar fred och mänsklig säkerhet är utgångspunkt i svensk och global säkerhetspolitik.

Säkerhetspolitiken måste fokusera på det som utgör hot mot människor, snarare än att så ensidigt som idag handla om vad som ses som militära hot mot stater. För hållbar fred krävs en omfattande satsning på konfliktförebyggande och fredlig konflikthantering, och att insatser såsom diplomati, medling, fattigdomsbekämpning och stöd till civilsamhället prioriteras framför militära lösningar. På sikt bör en sådan satsning stärkas genom att den institutionaliseras, till exempel genom inrättandet av ett fredsdepartement eller en strukturell reformering av utrikesdepartementet.

HÅLLBAR FRED OCH SÄKERHET - LÅNGSIKTIGT MÅL

En säkerhetspolitik som utgår från mänsklig säkerhet, där ickevåldsliga och förebyggande metoder prioriteras för en hållbar fred.

Vi arbetar för:

- Svenska Freds arbetar aktivt och uthålligt för en fredspolitisk storsatsning på diplomati, fredlig konflikthantering och nedrustning.
- att skapa en kritisk opinion och debatt om den Svenska militära upprustningens kostnader och risker och en omställning till en svensk säkerhetspolitik där resurser och fokus prioriteras om från det militära försvaret till mänsklig säkerhet.
- att vara en stark röst för internationell rätt, FN, de internationella domstolarna, konfliktförebyggande arbete, fredlig konflikthantering och ickevåld.
- rätten att inte bära vapen eller delta i krig eller krigsförberedelser mot sin vilja. -att Sverige ska vara en röst för fred, nedrustning och diplomati, och motverkar militariseringen av EU och står utanför militäralliansen Nato.
- att Sverige på alla sätt tar avstånd från kärnvapen samt driver på för

kärnvapenedrustning och diplomati.

3.3 ENGAGEMANG FÖR FRED

Demokratin är på tillbakagång och civilsamhällets utrymme och möjlighet att organisera sig är hotad i många delar av världen. Ett starkt civilsamhälle är avgörande för demokratin på global och nationell nivå. Svenska Freds värnar civilsamhällets demokratiska utrymme och meningsfulla deltagande. I tider av militär upprustning och militarisering är det vanligt att röster för nedrustning och fredlig konflikthantering motarbetas och marginaliseras. Svenska Freds har en viktig roll i att nyansera debatten och att vara ett stöd för och bjuda in de människor som vill organisera sig eller på andra sätt ta ställning för fred.

Enskilda medlemmars stöd och engagemang tillsammans med det stora arbetet i Svenska Freds fredsgrupper och lokalföreningar är centralt för föreningens genomslag. Engagemanget i föreningen ökar och Svenska Freds vill ge människor möjlighet att bidra utifrån sina förutsättningar. Vi arbetar med att förvalta och utveckla våra olika engagemangsformer, nå nya målgrupper, samt bidra till ett starkt civilsamhälle. Vi arbetar för ökad medlemsvärning, ökad egen insamling med andra intäktskällor som ett komplement, för att minska sårbarheten och stärka vårt oberoende.

Genom att ge människor möjlighet att organisera och engagera sig för att påverka politiska processer, bidrar Svenska Freds till att stärka demokratin. En aktiv och inkluderande medlemsrörelse ger legitimitet och bidrar till starkt engagemang och stöd för hållbar fred och nedrustning som får gehör politiskt. Svenska Freds ska vara en påverkans- och kampanjorganisation med stark samverkan mellan riksförening, enskilda medlemmar, lokalföreningar, fredsgrupper och sympatisörer som vill engagera sig i våra frågor och kampanjer.

En viktig målgrupp för Svenska Freds är de cirka 100 000 unga i Sverige som varje år berörs av värnplikten. Värnplikten bidrar till att cementera uppfattningen om att militärt våld är norm för konflikthantering. Svenska Freds stöttar de unga som inte vill göra värnplikt, möjliggör för dem att engagera sig i våra frågor och få ett breddat perspektiv på säkerhet.

ENGAGEMANG FÖR FRED - LÅNGSIKTIGT MÅL

Svenska Freds är en stark, inkluderande rörelse med stor kapacitet och resurser som skapar förändring.

Vi arbetar för:

- att växa som rörelse med fler antal medlemmar och vara en inkluderande plattform för människors engagemang.
- att öka våra intäkter för att skapa förutsättningar för ett verkningsfullt fredsarbete nu och i framtiden.
- att utveckla arbetet för att inkludera ännu fler barn och unga i engagemanget för fred.
- att öka samarbetet och kunskapsutbytet mellan aktiva medlemmar och grupper i hela landet.

